

Б - Интегрирана еколошка дозвола

БЕТОН Каменолом ДОО, Скопје
Каменолом ОРИЗАРИ

Адреса
Ул. Миле Попјорданов бр.32А
Скопје - Карпош

Број на дозволата

Дозвола Бр.

Содржина

Дозвола за усогласување со оперативен план	1
Содржина	2
Вовед	2
Дозвола	1
1 Инсталација за која се издава дозволата.....	2
2 Работа на инсталацијата	5
2.1 Техники на управување и контрола.....	5
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода).....	7
2.3 Ракување и складирање на отпадот.....	8
2.4 Преработка и одлагање на отпад.....	9
2.5 Спречување и контрола на хаварии.....	10
2.6 Мониторинг	10
2.7 Престанок со работа	11
2.8 Инсталации со повеќе оператори.....	11
3 Документација.....	12
4 Редовни извештаи.....	13
5 Известувања.....	14
6 Емисии	15
6.1 Емисии во воздух.....	15
6.2 Емисии во почва.....	16
6.6 Емисии на бучава и вибрации	17
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	18
8 Оперативен план	19
9 Договор за промени во пишана форма.....	24
Додаток 1	26
Додаток 2	27

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник на РМ 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013 и 42/2014) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола, односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување барање за усогласување со оперативен план ("Службен весник на РМ" бр.89/2005, до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Друштвото БЕТОН КАМЕНОЛОМИ ДООЕЛ Скопје е основано на 31.07.2012 година.

Целосен назив на Субјектот: Друштво за експлоатација на минерални сировини БЕТОН КАМЕНОЛОМИ ДООЕЛ Скопје.

Кратко име – БЕТОН КАМЕНОЛОМИ ДООЕЛ Скопје

Седиште: Јуриј Гаргарин бр.15, Скопје Карпош

Вид на субјект: ДОО

Вид на сопственост: Приватна сопственост

Дејност: 08.11 Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда и шкрилци. Концесионото поле за површинска експлоатација на дијабази од локалитетот „Оризари“ се наоѓа во општина Липково. Технолошкиот процес на експлоатација се заснова врз примена на дисконтинуирана технологија, односно со примена на дупчачко-минерски работи, товарење на изминираниот материјал и транспорт со камиони кипери до постројката за дробење и сепарирање.

Слика 1: Експлоатационо поле на Каменолом Оризари

Реката Липковска, Липковското Езеро и Слупчанска Река се наоѓаат на оддалеченост од околу 2 km од концесискиот простор (воздушна линија).

Концесиското право се однесува на површина од околу 0,722872 km² или 72.2872 ha

Бетон Каменоломи ДООЕЛ Скопје има склучено договор за концесија за експлоатација на минерална суровина (Договор со бр. 24-5878/7, 14.08.2012 год.) со Р.Македонија, дупчачко - минерските работи и товарењето на изминираниот материјал како и транспортот со камиони кипери ќе го вршат поддоговарачи кои имаат склучено договор со Бетон Каменоломи ДООЕЛ Скопје.

На самото експлоатационо поле нема поставено објекти / контејнери во кои ќе се врши складирање или престој на работниците поради тоа што нема да има вработени кои што постојано ќе бидат присутни во Каменоломот Оризари.

Поддоговарачите со кои Бетон Каменоломи ДООЕЛ Скопје има потпишано договор за минирање и товарање и транспорт на изминираниот материјал, по потреба ќе имаат активности и нема да има задржување со што би се појавила потреба од одредени градежни активности за поставување на одредени објекти / контејнери.

За целокупното создавање на соодветен отпад од опремата или вработетните на фирмите поддоговарачи се одговорни самите поддоговарачи што е дефинирано и во соодветниот потпишани договори.

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација

Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
Нема	/	/

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација

Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
	/	/

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на локалната самоуправа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адресата **Бул. Гоце Делчев бр.18 зграда на МТВ 10 спрат, 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во општинските регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со законот за животна средина.

Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управител со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барања и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање бр.11-1506/1	03.02.2014	Доставено е барање
Објава на Барањето бр 11-4349/1	09.04.2014	Извршена е објава на барањето
Објава на Нацрт дозвола бр. 11-5474/1	09.05.2014	Извршена е објава на Нацрт Б - ИЕД
Записник од извршен увид бр.13-15-6457	04.06.2014	Извршен е увид во инсталацијата
Известување за промена на адреса на централната Дирекција бр.11-3283/3	28.04.2014	

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на дозвола Бр.

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013 и 42/2014), го овластува

Друштво за градежништво БЕТОН АД Скопје ("Оператор")

со регистрирано седиште на

Адреса : Ул.Миле Попјорданов бр.32А Скопје- Карпош,Карпош

Поштенски број Град : 1000 Скопје

Држава: Република Македонија

Број на регистрација на компанијата ЕМБС : 5079888

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата: **Друштво за градежништво БЕТОН АД Скопје,
БЕТОН Каменолом ДОО,Скопје
Каменолом ОРИЗАРИ**

Адреса : 1307 Липково

Поштенски број Град : Општина Липково

Држава: Република Македонија

во рамките на дозволата и условите во неа.

МИНИСТЕР

Nurhan Izairi

Дата

Услови

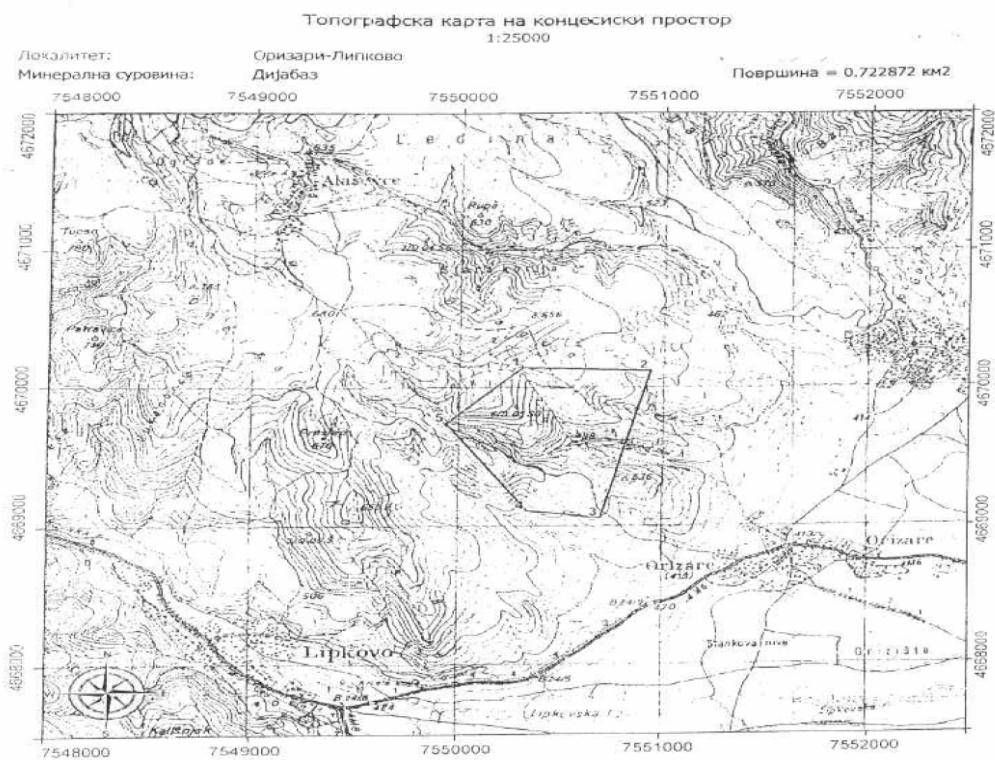
1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1		
Активност од Анекс 2 од УРЕДБА за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола односно дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за дозвола за усогласување со оперативен план	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Прилог 2. Точка3.2.	Инсталации за ископ, дробење, мелење, сеење, загревање на минерални суровини	Проектиран капацитет 150.000 t годишно

1.1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во границите на локацијата на инсталацијата, прикажана во планот

1.1.3

T	Y	X
1	7550314	4670146
2	7550946	4670122
3	7550710	4669060
4	7550345	4669112
5	7549946	4669740

4	7550345	4669112
5	7549946	4669740

- 1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен весник на РМ 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012 , 93/2013 ,187/2013 и 42/2014)и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

- 2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во барањето за дозвола за ИСКЗ, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.1.2 Во инсталацијата треба да има поставено менаџер со соодветно квалификувано и со соодветно работно искуство кој што ќе биде назначен како одговорно лице. Менаџерот на инсталацијата или некое друго номинирано лице со соодветни квалификации и искуство, во улога на заменик, ќе биде присутен во инсталацијата во секое време во текот на работотата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на Надлежниот орган.
- 2.1.3 Копија од оваа Дозвола, како и оние делови од барањето кои се земени во предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни за секој вработен кој ја извршува работата на која се однесуваат некои од барањата на Дозволата.
- 2.1.4 Операторот не подоцна од 6(шест) месеци од добивањето на оваа дозвола, ќе воспостави и одржува систем за управување со животната средина (СУЖС). Системот за управување со животната средина ќе се надградува еднаш годишно на секои 12 месеци. Во СУЖС треба да бидат внесени следните елементи кои ќе бидат како минимум при пополнувањето:
- структура на управувањето и известување
  - распоред на целите и задачите за животната средина

2.1.5 Операторот ќе подготви распоред на целите и задачите за животна средина. Распоредот, како минимум ќе обезбеди преглед на сите операции и процеси, вклучувајќи и проценка на практичните опции за ефикасност на енергијата и другите ресурси, употреба на почиста технологија, почисто производство и превенција, потоа спречување, редукција и минимизирање на отпадот, како и вклучување на цели за намалување на отпадот. Распоредот ќе вклучува временски рамки за достигнувањето на поставените цели и ќе се однесува на период од минимум 5 (пет) години. Распоредот ќе се разгледува годишно на секои 12 месеци и сите измени треба да се пријават кај Надлежниот орган за нивно одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС).

2.1.6 Операторот ќе му достави на Надлежниот орган програма за управување со животната средина (ПУЖС) за одобрување, во којашто ќе биде вклучена и временска рамка за остварување на целите и задачите за животната средина подготвени во условот 2.1.5. По одобрување на програмата, Операторот треба истата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе соржи:

- Распределба на одговорностите за задачите;
- Средства со кои тие може да се остварат;
- Време во кое тие може да се достигнат.

ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно на секои 12 месеци и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган за одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС) (услов 2.1.5).

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7 (седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.

Табела 2.1.1 : Техники на управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на технички активности	Барање, Поглавје II	03.02.2014

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

2.2.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на суровини	Барање, Поглавје IV	03.02.2014

- 2.2.2 Операторот ќе обезбеди безбедно чување на суровините и ќе се грижи за безбедноста на складиштата.

2.3 Ракување и складирање на отпадот

- 2.3.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табелите (2.3.1) и (2.3.2), или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.

Табела 2.3.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Карактеристики на цврст и течен отпад	Барање, Поглавје V	03.02.2014

- 2.3.2 Отпадот Отпадот ќе се складира на посебно определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување на течностите. Отпадот да биде јасно означен и соодветно одделен
- 2.3.3 На внатрешната патна мрежа и работниот простор нема да има отпадоци. Во рамките на работните процедури, операторот ќе вклучи чистење на локацијата и елиминација на изворот на отпадоци
- 2.3.4 Операторот со отпадот ќе постапува соодветно и на начин со кој нема да се дозволи: загадување на животната средина, води воздух и почва.
- 2.3.5 Операторот е должен со отпадот да постапува на следниот начин: да го селектира, да го класифицира, согласно листата за отпад, да ги утврди карактеристиките на отпадот, да го преработува а доколку неговата преработка технички и економски е неисплатлива, да го предаде на правно или физичко лице, овластено за собирање, транспорт, преработка, отстранување и/или извезување на истиот.

Табела 2.3.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Акумулаторски батерии	Ќе се чуваат во магацин до продажба како секундарна суровина		Подизведувачот управува со отпадот
Стари гуми Мобилна механизација	Ќе се чуваат во магацин до продажба како секундарна суровина		Подизведувачот управува со отпадот
Отпадни гуми од траки	Ќе се реискористува за поправка на траки а остатокот ќе се складира до продажба како секундарна суровина		Подизведувачот управува со отпадот
Истрошени делови од возила	Селектирано ќе се доставуваат во магацин до продажба како секундарна суровина		Подизведувачот управува со отпадот
Комунален отпад	Ќе се собира во буре и доставува во контејнер од објектите во Челопек		КП од општината го превзема за депонирање заедно со комунален отпад од објектите
Отпадни масла: Хидраулично Моторно	Селектирано ќе се чува во буриња и чува во магацин до продажба		Подизведувачот управува со отпадот
Мил од септичка јама	Со цистерна на КП ќе се празни од септичка јама		КП ќе го превзема за депонирање

2.4 Преработка и одлагање на отпад

- 2.4.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе го преработува и одлага отпадот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорено на писмено со Надлежниот орган.

Табела 2.4.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Собирање и транспорт на отпад	Барање , Поглавје V	03.02.2014

2.4.2 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластените на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи следните детали:

- имиња на превземачот и транспортерите на отпад;
- имиња на лицата, одговорни за крајната дестинација на одложување/рециклирање на отпадот;
- крајна дестинација на отпадот;
- писмена потврда од приемот и одложувањето на отпадот

2.5 Спречување и контрола на хаварии

2.5.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од хаварии, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .

Табела 2.5.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Упатство за подготвеност при вонредни состојби	Барање, Поглавје XIII	03.02.2014

Дополнителни услови:

2.6 Мониторинг

2.6.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе изведува, мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.6.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Идентификување на аспекти на мониторинг	Барање , Поглавје IV	03.02.2014

2.6.2 Операторот ќе обезбеди:

- а безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- б безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.6.3 Земањето примероци и анализите ќе се изведува според ИСО стандардите.

2.7 Престанок со работа

2.7.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Вовед	Барање , Поглавје XIV	03.02.2014

2.8 Инсталации со повеќе оператори

2.8.1 Со инсталацијата за која се издава дозволата управува само еден оператор.

3 Документација

3.1.1 Документацијата ќе содржи податоци за:-

- а** секоја неисправност, дефект или престанок на работата на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите за животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б** целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.

3.1.2 Документацијата од 3.1.2 ќе биде достапна за инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристопно време.

3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.

3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:-

- а** да бидат читливи;
- б** да бидат направени што е можно побрзо;
- ц** да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.

3.1.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува најмалку пет години вклучувајќи го и престанокот со работа на инсталацијата.

3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува најмалку пет години вклучувајќи го и престанокот со работа на инсталацијата) за:

- а** Составот на отпадот, или онаму каде што е можно, опис;
- б** најдобра проценка на количината создаден отпад;
- ц** трасата на транспорт на отпадот за одлагање; и
- д** најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка.

3.1.7 Операторот на инсталацијата за којшто се издава дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзино влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Операторот ќе даде извештај за параметрите од Табела Д2 во Додатокот 2 :
- а** во однос на наведени емисиони точки;
  - б** за периодите за кои се однесуваат извештаите наведени во Табела Д2 од Додаток 2 и за обликот и содржината на формуларите, операторот и надлежниот орган ќе се договорат за време на преговорите;
  - ц** давање на податоци за вакви резултати и проценки како што може да биде барано од страна на формуларите наведени во тие Табели; и
  - д** испраќање на извештај до Надлежниот орган во рок од ....

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:-
- а** кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - б** кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - ц** кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - д** било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве
- а** перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
  - б** престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - ц** повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- i** било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
  - ii** промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
  - iii** за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен;

6 ЕМИСИИ

6.1 Емисии во воздух

- 6.1.1 Фугитивните емисии во воздух ќе се следат.
- 6.1.2 Операторот ќе врши редовно прскање со вода на складираната суровина (песок и дробен камен) , посебно на агрегатот со помали фракции.
- 6.1.3 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис, надвор од границите на инсталацијата.
- 6.1.4 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад.
- 6.1.5 Операторот ќе воспостави Програма за откривање, контрола, спречување и намалување на фугитивните емисии.
- 6.1.5.1 Програмата ќе вклучува:
- Типови на мерења (поставување граници на откривање);
  - Фреквенција на мерења, еднаш годишно;
- 6.1.6 Операторот нема да ги надминува граничните вредности дадени во Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентен воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на гранични вредности, маргини на толеранција за гранични вредности, целни вредности и долгорочни цели.
- 6.1.7 **Согласно Член 47 став 1 од Законот за Амбиентен воздух**, за Мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух и изворите на емисии од определени поединечни стационарни извори:
- (1) Правните и физичките лица сопственици, односно корисници на определени инсталации кои се извор на емисии на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух, а кои не се опфатени со државната и/или локалните мрежи за мониторинг , се должни да изградат систем за следење на изворот на емисии и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух како и да постават во најблиската станбена зона која се наоѓа во правецот на ветерот најмалку една мерна станица за квалитетот на амбиентниот воздух согласно со интегрираната еколошка дозвола.
- 1.Граничната вредност на Суспендирани честички со големина од десет микрометри (PM 10) во амбиентен воздух е $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и не треба да се надминува.

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа дозвола не се дозволени емисии во почви.

6.3 Емисии на бучава и вибрации

- Бучава

Граничните вредности на емисиите на бучава			
Подрачје диференцирано според степенот на заштита од бучава	Ниво на бучава во dBA Lд	Ниво на бучава во dBA Lв	Ниво на бучава во dBA Lн
Подрачје од четврт степен	70	70	60

Граничните вредности на емисиите на бучава се пропишани согласно член 3 од правилникот за гранични вредности на нивото на бучавата во животна средина Службен весник на РМ бр. 147/ 08 од 26.11.2008 година

7   Пренос до пречистителна станица за
              отпадни води

8 Програма за подобрување

8.1.1 Операторот ќе го спроведе програмата за подобрување
Табела 9.1.1

Активност бр.1 Едукација и тренинг обука на сите вработени со цел
подигање на свеста на вработените за водење грижа на животната
околина

1. Опис			
Организирање на програми за едукација на сите нивоа, обуки теоретски и практични за вработените кои се непосредни ракувачи и управувачи со опасни супстанции, опасен отпад или потенцијален отпад, со периодична проверка на обученоста како и обуки кои ќе ја подигнат свеста на вработените за водење на грижа за животната околина.			
2. Предвидена дата на почеток на реализацијата			
10.2013			
3. Предвидена дата на завршување на активноста			
02.2014			
4. Вредност на емисиите до и за време на реализацијата			
/			
5. Вредности на емисиите по реализација на активноста (Услови)			
Помали несакани емисии во животната околина и избегнување на можни хаварии.			
6. Влијание врз ефикасноста			
/			
7. Мониторинг			
Параметар	Медиум	Метода	Зачестеност
Присутноста на учесниците	/	Проверка (Статистичка)	Годишно (За секоја промена во постапките за ракување со опасни супстанции, опасен

			отпад или потенцијален опасен отпад, веднаш да се спроведе постапката за едукација)
<p>8. Извештаи од мониторингот (Опишете ја содржината на извештајот и предложете фреквенција на известување)</p> <p>Запис од спроведените активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • тема и содржина на обуката • список на присутни учесници • заклучоци <p>Ивестување Годишно (или веднаш, после секоја промена во постапките за ракување со опасни супстанции, опасен отпад или потенцијален отпад)</p>			
<p>9. Вредност на инвестицијата</p> <p style="text-align: center;">30.000,00 денари</p>			

Активност 2: Означување на експлоатационото поле

<p>1. Опис</p> <p>Оградување, означување на експлоатационото поле</p>
<p>2. Предвидена дата на почеток на реализацијата</p> <p style="text-align: center;">10.2013</p>
<p>3. Предвидена дата на завршување на активноста</p> <p style="text-align: center;">02.2014</p>
<p>4. Вредност на емисиите до и за време на реализацијата</p> <p style="text-align: center;">Значително влијание</p>
<p>5. Вредности на емисиите по реализација на активноста (Услови)</p> <p style="text-align: center;">Незначително влијание</p>
<p>6. Влијание врз ефикасноста (Промена во потрошувачката на енергија, вода и суровина)</p> <p style="text-align: center;">Намалување на бучвата и намалување на емисии од прашина</p>

7. Мониторинг			
Параметар	Медиум	Метода	Зачестеност
8. Извештаи од мониторингот (Опишете ја содржината на извештајот и предложете фреквенција на известување)			
Известување Годишно			
9. Вредност на инвестицијата			
30.000,00 денари			

Активност бр.3 Намалување на негативен визуелен ефект на животна средина и физичко уредување на просторот

1. Опис Да се превземе активност на зазеленување за спречување на емисија на бучава и цврсти честички
2. Предвидена дата на почеток на реализацијата
3. Предвидена дата на завршување на активноста
4. Вредност на емисиите до и за време на реализацијата Значително влијание
5. Вредности на емисиите по реализација на активноста (Услови) Незначително влијание
6. Влијание врз ефикасноста (Промена во потрошувачката на енергија, вода и суровина) Намалување на бучвата и намалување на емисии од прашина
7. Мониторинг

Параметар	Медиум	Метода	Зачестеност
8. Извештаи од мониторингот (Опишете ја содржината на извештајот и предложете фреквенција на известување) Известување Годишно			
9. Вредност на инвестицијата 120.000,00 денари			

Активност бр.4 Намалување на прашината која се создава од самото работење на каменоломот

1. Опис Применување на постапки за спречување на ширењето на прашината со постапка на оросување т.е наводнување на: суровината, на работните површини каде што се врши товарање и транспорт и пристапните патишта (влезни и излезни од каменоломот).
2. Предвидена дата на почеток на реализацијата 10.2013
3. Предвидена дата на завршување на активноста

02.2014			
4. Вредност на емисиите до и за време на реализацијата			
Значително влијание			
5. Вредности на емисиите по реализација на активноста (Услови)			
Незначително влијание			
6. Влијание врз ефикасноста (Промена во потрошувачката на енергија, вода и суровина)			
Намалување на бучвата и намалување на емисии од прашина			
7. Мониторинг			
Параметар	Медиум	Метода	Зачестеност
8. Извештаи од мониторингот (Опишете ја содржината на извештајот и предложете фреквенција на известување)			
Известување Годишно			
9. Вредност на инвестицијата			
450.000,00 денари на годишно ниво за изнајмување на цистерна и вода			

Преглед на реализацијата на активностите од Мерките за подобрување и финансирањето

Р.б	Активност	Финансирање по години		
		2013	2014	Вкупно
1.	Бр.1	10.2013	02.2014	30.000,00 денари
2.	Бр.2	10.2013	02.2014	30.000,00 денари
3.	Бр.3	10.2013	02.2014	120.000,00 денари
4.	Бр.4	10.2013	02.2014	450.000,00 денари на годишно ниво за изнајмување на цистерна и вода
				750.000,00 денари

9 Договор за промени во пишана форма

- 9.1.1 Кога својството “или како што е друго договорено на писмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- а** Операторот ќе ѝ даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и
  - б** Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.
- 9.1.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.

Забелешка

- Операторот се обврзува, да го информира надлежниот орган за работите од животна средина, во случај на привремено или на трајно запирање на експлоатационите работи.
- Операторот се обврзува да, по завршувањето на експлоатацијата на минералната суровина на наоѓалиштето или дел од наоѓалиштето, односно по престанувањето на работите на експлоатацијата на минералната суровина, да постапи според главниот рударски проект, односно земјиштето да го приведе во култура и да ги спроведе мерките со кои се обезбедува заштита на луѓето, имотот, животната средина, природата и заштита на водите.
- Во случај на делумен престанок со работа и повторно активирање треба да се предвидат количината на складирани суровини, помошни материјали, производи, опрема и др. Суровините треба да бидат исцрпени или ако тоа не е можно треба да се дислоцираат кај друг оператор кој врши иста активност и има потреба од таков вид на суровина.
- Во случај на целосно затварање на локацијата и нејзина пренамена, со цел локацијата да се врати безбедна и ослободена од резидуи кои може да резултираат во загадување на животната средина, операторот треба да го спроведе Планот за управување со резидуи, со пренамена на локацијата бидејќи локацијата е наменета за ископ и сеперација на минерални суровини во прв ред е пренамена за друг вид на активности или пренамена во пошумено земјиште или пасиште.
- За доведување на локацијата до состојба на шума или пасиште потребно е да се направат анализи на почвата и дополнителни истражувања со кои би се утврдило дали е потребно деконтаминирање или отстранување на контаминираниот слој на локацијата.

Додаток 1

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.

- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа дозвола, се наведени подолу.

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа / техника
Прашина	Годишни мерења	Не се зема примерок	Се мери со инструмент Мицродуст про Аеросо Мониторинг Сссте Њиндуст
Ас, Цд, Цр, Цу, Ни, Пб, Зн, Хг;	Еднаш годишно	50 см од површината кон длабочината на почвата	М54 ИСО 11885 за: Ас, Цд, Цр, Цу, Ни, Пб и Зн (Вариан) за: Хг
Бучава (дБ)	Еднаш годишно	Мерењето на бучава се врши на оддалеченост од неколку метри од изворот.	тесто 815 кој одговара на публикацијата ДИН/ИЕЦ 65

Додаток 3

Реф. бр	Вид на отпад/материјал	Број од европскиот каталог	Количина		Преработка /одложување	Метод и локација на одложување
			Количина по месец (т)	Годишна количина (т)		
1.	Измешан комунален отпад	01 04 10	0,5 т	6 т	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот
2.	Јаловина	01 04 08	1500 т	18 000 т	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот
3.	Отпадно моторни масла	13 02 05*	0,06 т	0,8 т	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот
4.	Резервни делови	16 01 07*	0,1 т	1 т	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот
5.	Гуми	16 01 03	/	10 броја	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот
6.	Акумулатори	16 06 01*	/	2 броја	Подизведувачот управува со отпадот	Подизведувачот управува со отпадот